ASASINAREA PRIMULUI MINISTRU

(URMARE DIN PAGINA 3-a)

Măsurile de ordine

Imediat ce s'a transmis prin telefon la Bucureşti vestea odiosului atentat, membrii guvernului s'au întrunit la ministerul de interne şi au luat în discuţie măsurile impuse de împrejurări.

Ordine severe s'au dat pentru punerea sub stare de arest a celor cari au înarmat mâna criminalului.

Trupele din Capitală au fost consemnate în cazărmi; în provincie s'au dat de asemenea indicaţiuni pentru supravegherea complicilor direcţi ori indirecţi ai făptuitorilor.

*

Vineri seară a fost o consfătuire în cabinetul d-lui Gabriel Marinescu, prefectul poliţiei, la care au luat parte d. general Stângaciu, şeful siguranţei statului, cu directorii şi inspectorii de siguranţă.

A mai luat parte d. general Dumitrescu, comandantul jandarmilor, reprezentanţii parchetului civil şi militar.

S'a hotărît dublarea pazei la instituţiile statului şi la calea ferată.

Arestarea membrilor Gărzii de fier

Principalii membri ai „Gărzii de fier", printre care d-nii general G. Cantacuzino şi Nichifor Crainic, au fost arestaţi în cursul nopţii de Vineri.

La locuinţa d-lui general Cantacuzino a fost arestat şi fratele inginerului Virgil Ionescu, cunoscutul militant al Gărzii de fier.

Comisarii de poliţie şi de siguranţă, însoţiţi de agenţi şi jandarmi, au arestat în tot cursul nopţii de Vineri, membri ai „Gărzii de fier".

Au mai fost arestaţi în zorii zilei d-nii Flondor, Dragoş Protopopescu, Al. Vasiliu şi fratele lui Corneliu Codreanu.

Toate sediile acestor organizaţii au fost cercetate.

Cei arestaţi au fost aduşi la prefectura poliţiei, de unde cu autobuzele au fost duşi la închisoarea militară Jilava.

Comunicarea tristei veşti
către organizaţiile liberale

D. G. Tătărăscu ministrul industriei şi comerţului şi secretarul general al partidului liberal, a trimis şefilor de organizaţii judeţene următoarea circulară telegrafică:

„Eri, la ora 10 seara, preşedintele consiliului de miniştri şi şeful partidului naţional-liberal, I. G. Duca a fost ucis pe peronul gării din Sinaia. El cade în plină străduinţă pentru realizarea binelui obştesc şi la începutul marilor sforţări pentru salvarea ţării.

El cade în serviciul comandat în slujba neamului şi a tronului. Guvernul pierde pe şeful luminat, care chezăşuia marile înfăptuiri aşteptate de întreaga suflare românească, partidul liberal pe conducătorul care i-a îndrumat în ultimul timp destinele cu atâta patriotism şi cu atâta pricepere, şi ţara pe unul din cei mai buni fii.

Conducerea centrală anunţă doliu general al partidului.

Instrucţii ulterioare vă vor preciza participarea organizaţiei ce prezidaţi la ultimul omagiu pe care ţara şi partidul nostru îl vor aduce lui I. G. Duca".

*

Imediat după ce vestea atentatului s'a confirmat, la clubul partidului naţional-liberal a fost arborat drapelul îndoliat.

PERSONALITATEA MARELUI DISPĂRUT

— NOTE BIOGRAFICE —

E prea absurdă întâmplarea, prea lipsită de sens şi de continut omenesc, spre a ne hotărî să credem în realitatea ei, necum să ne-o putem lămuri ca o derivaţie posibilă a unor discipline politice, oricât de diabolice şi oricât de orbile le-ar fi plăsmuit o minte de om. Asemenea fapte nu sunt împământenite nici în firea nici în tradiţiile poporului românesc, al cărui suflet larg, cuminte şi bun n'a adăpostit niciodată asasinatul laş şi perfid în arsenalul mijloacelor lui de manifestare.

Iată dece mintea noastră turmentată de vestea asasinării lui I. G. Duca este incapabilă să găsească o explicaţie liniştitoare sau să desprindă un sens acceptabil. Pentru că de sub greutatea durerii care ne copleşeşte şi printre valurile de revoltă care ne cuprinde, se ridică stăpânitoare imagina celui mai curat, celui mai generos, celui mai desăvârşit suflet de bun român din pleiada bărbaţilor de stat, de care dispunea statul român în zilele noastre.

Inteligenţa lui sprintenă şi creatoare, elocinţa lui luminoasă, cu accente de captivantă energie, corectitudinea lui proverbială în viaţa publică şi privată, l-au impus în scurt timp pe primul plan al vieţii noastre publice, de unde a adus servicii considerabile ţării şi partidului naţional-liberal, cărora le-a închinat toate puterile şi tot rostul fiinţei sale.

I. Gh. Duca s'a născut la Bucureşti în ziua de 20 Decembrie 1879, unde şi-a făcut şi primele studii, sub îngrijirea tatălui său — neuitatul director general al căilor ferate române — şi a mamei sale născută Ghica.

Terminând eminent studiile secundare şi universitare şi-a desăvârşit apoi cunoştinţele la Paris, unde a obţinut cu un remarcabil succes titlul de doctor în drept al facultăţii juridice din Paris.

Venit în ţară, a ocupat pentru puţin timp locul de magistrat. Temperamentul său viguros, înclinările sale firesti îl chemau însă în arena luptei politice, în momentul când curentele generoase se afirmau şi în câmpul de acţiune al partidelor politice de guvernământ, în deosebi sub forma mişcării cooperatiste. Marele Spiru Haret a găsit în tânărul I. G. Duca un colaborator nepreţuit în opera de organizare a creditului popular pentru ajutorarea ţărănimii şi în calitate de director al Centralei băncilor populare în 1907, ajutat şi de sufletul de elită al lui Fotin Enescu, a izbutit să imprime mişcării cooperatiste dela noi acel suflu idealist, care a constituit ani dearândul tăria şi frumuseţea ei morală.

Tot în 1907 I. Gh. Duca şi-a inaugurat activitatea parlamentară, ca ales al partidului liberal şi de atunci a făcut parte aproape fără întrerupere din parlament, chiar în opoziţie fiind.

Aci s'a distins mai ales în domeniul problemelor de politică economică şi socială, al problemelor învăţământului şi cele de politică externă. În 1914 a intrat în cabinetul I. C. Brătianu, ca titular al ministerului instrucţiunii, unde deasemeni a desfăşurat o activitate remarcabilă.

I. G. Duca a fost nu numai colaboratorul devotat şi înţelegător al marelui Ionel Brătianu, dar şi prietenul şi confidentul său nedespărţit. Alături de fraţii Brătianu şi de ceilalţi fruntaşi: Emil Costinescu, Alex. Constantinescu, dr. Anghelescu, etc., I. Gh. Duca a participat la toate actele mari naţionale din epoca noastră, începând cu enunţarea principiilor expropierii şi votului obştesc, îndată după campania din Bulgaria din 1913 şi cu intrarea în război a României, alături de aliaţi.

În timpul războiului a intrat în legături de corespondenţă şi de acţiune cu actualul preşedinte al Cehoslovaciei, T. G. Massaryk, pregătind încă de pe atunci legăturile indestructibile de alianţă cu poporul cehoslovac, realizate mai târziu.

La finele lui 1918, odată cu revenirea la guvern a lui Ionel Brătianu, I. G. Duca a deţinut portofoliul agriculturii şi domeniilor şi în această calitate a pregătit şi a prezidat cel mai mare act social, economic şi naţional în folosul ţărănimii: decretul exproprierii rurale.

Mai târziu, în 1924, a deţinut portofoliul externelor şi în această calitate a însoţit pe Suveranii României, M. M. L. L. Regele Ferdinand şi Regina Maria, în strălucita Lor călătorie dela Paris şi Londra. Tot în calitate de ministru de externe a reprezentat ţara la sesiunile Societăţii Naţiunilor, unde a lăsat excelente impresii şi de unde a adus strălucite servicii statului şi poporului român. S'a străduit cu deosebire pentru menţinerea legăturilor cu marii aliaţi din timpul războiului şi pentru cimentarea alianţei cu micii aliaţi din Mica Înţelegere, fiind dealtfel iniţiatorul întrunirilor ei periodice, devenite azi foarte active.

În ultima guvernare a cabinetului I. Brătianu a fost ministru de interne, în 1927, iar după moartea acestuia a păstrat portofoliul şi sub preşedinţia lui Vintilă Brătianu, cu care a împărtăşit greutăţile şi răspunderea guvernării şi a acţiunii partidului până în ultimele clipe de viaţă ale regretatului Vintilă Brătianu.

La 28 Decembrie 1930, I. G. Duca a fost proclamat preşedinte al partidului naţional-liberal, pe care l-a condus cu autoritate şi pricepere în mijlocul celor mai mari dificultăţi interne.

Insărcinat la 10 Noembrie a. c. de către Suveran cu formarea cabinetului, întreaga opinie publică a primit cu mare însufleţire evenimentul acesta, pentru încrederea pe care o inspira OMUL şi pentru seriozitatea pe care o reprezenta partidul, ca instrument al guvernării sale.

I. G. Duca cade răpus în ceasul când toate speranţele ţării erau animate de prezenţa sa la cârma ţării, în ceasul când primele semne bune ale unei guvernări capabile începuseră să se arate.

De aceea vestea asasinării sale, răspândită aseară în Capitală, a fugit din gură în gură ca văpaia unui fulger, stârnind o profundă şi generală consternare.

I. G. DUCA, ZIARIST

Inmărmuriţi în faţa cadavrului omului în care întreaga ţară îşi pusese speranţele ei cele mai frumoase, se desfăşoară în amintirea noastră viaţa bogată în slujba ţării a mult regretatului Ion Duca.

Dacă mâna criminală a putut răpune pentru totdeauna pe acest om, a cărui viaţă va rămâne ca o pildă de curăţenie sufletească, de devotament faţă de tot ce era românesc, de sacrificii şi de abnegaţie, —moartea cu toată grozăvia ei, nu va şterge niciodată din mintea noastră activitatea marelui dispărut, activitate atât de strălucită în diversele ei manifestări.

Cine a urmărit viaţa publică a acestui om, cine a avut prilejul fericit să trăiască în apropierea lui a putut aprecia cât de înaltă şi nobilă pasiune punea Ion Duca în tot ce făcea şi cu câtă conştiinciozitate şi minuţioasă judecată proceda în toate acţiunile sale.

Mulţi dintre noi dela acest ziar, îl ştim de pe vremea, când coleg de redacţie, Ion Duca, îşi aducea preţioasa sa colaborare la rubrica politicei externe. Tânăr, plin de viaţă şi de entuziasm, înapoiat dela Paris, cu o cultură profundă, Ion Duca introduce în presa românească acea cronică externă care sintetiza într'un spaţiu restrâns evenimentele cele mai importante din viaţa internaţională. Cronicile lui tratate cu o deosebită competinţă, erau urmărite de toată lumea politică şi diplomatică. Viitorul modestului cronicar se schita de pe atunci şi cariera strălucită ce a făcut-o în urmă a confirmat toate prezicerile acelora cari l-au apreciat din primul moment.

Ion Duca a fost gazetar prin firea lui, prin temperamentul lui, prin entuziasmul lui, prin darul ce-l avea de a sintetiza evenimentele, prin vederea lui largă, prin sentimentalismul lui, într'un cuvânt prin tot acel complex sufletesc care dă ziaristului adevărat, personalitate şi autoritate.

Alături de Take Ionescu, şi pasionat ca şi el, Ion Duca, iubea presa, iubea pe gazetari, iubea libertatea scrisului şi mai a'es credea în rolul covârşitor pe care-l are presa în desvoltarea civilizaţiei. Democrat convins, el vedea în cuvântul tipărit, în răspândirea ideilor pe cale de publicitate, un scut puternic pentru apărarea acestei democraţii şi nici odată mintea lui n'a fost umbrită de gândul vreunei măsuri care să înlănţuiască dreptul scrisului, atâta vreme cât se manifesta în cadrul legilor fundamentale ale statului.

Ziariştii români şi străini toţi îl iubeau, în primul rând pentrucă simţeau că şi el îi iubea

De câteori trecea graniţa ţării, era asaltat de gazetarii oraşelor pe unde trecea şi nu era unul care să nu păstreze o amintire plăcută din acest contact fugitiv dar plin de interes.

Membru al sindicatului ziariştilor, fost preşedinte al acestui sindicat, Ion Duca a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru ridicarea bresei din care s'a onorat în totdeauna de a face parte.

N'a fost ocaziune în care fostul preşedinte al consiliului de miniştri să poată aduce un serviciu presei şi pe care să nu-l facă de îndată

Prin moartea lui, presa încearcă o profundă durere şi doliul provocat de odioasa crimă va trebui să ne unească pe toţi într'un singur gând: să luptăm pentru a împiedica, cu toată energia de care suntem capabili, ca asemenea moravuri necunoscute în tradiţia sufletului blajin românesc, ca asasinatele şi monstruoritatea vrajbei între fraţi să prindă rădăcini în aceste ţări.

Dacă absurditatea cea mai revoltătoare a înarmat mâna unor criminali, aţâţaţi şi îndemnaţi la crimă de nişte inconştienţi — cu sau fără răspunderi în viaţa politică a ţării — trebue pentru binele acestei ţări şi în memoria omului care a iubit-o mai mult de cât orice şi mai mult de cât ori care — să ne facem datoria şi înfierând introducerea teroarei în viaţa noastră publică, să cerem noi, ziariştii cei dintâi, luarea de măsuri severe pentru curmarea răului la originea lui.

Datoria aceasta a devenit azi pentru noi un drept sacru, fiindcă unul dintre cei mai mari, dintre cei mai distinşi dintre noi, a murit pe câmpul de luptă, în slujba ţării.

Omagii memoriei
colaboratorului nostru: Ion G. Duca

Dispariţia, în condiţiuni atât de tragice, a fostului prim-ministru, Ion G. Duca, este o mare pierdere pentru ţară şi pentru neamul românesc.

Ion G. Duca a fost o personalitate de elită, care, prin cultura sa întinsă, prin spiritul său clar văzător şi constructiv, prin ideile sale liberale, prin sentimentele sale generoase; ca şi prin întreg felul său de a fi, de a gândi şi de a înfăptui opere pozitive, a aparţinut acelei generaţii strălucite, care a contribuit la întărirea României dinainte de 1914, la realizarea idealului nostru naţional şi la desăvârşirea unirii din 1918. Ca ziarist, el a debutat în coloanele ziarului „Universul" în anul 1899 şi a fost un preţios colaborator al său, până la 1913. Articolele scrise de tânărul Ion Duca, în epoca aceea, relative la politica externă, au fost remarcabile prin stilul lor elegant şi convingător, prin cuprinsul lor substanţial şi instructiv, prin calitatea ideilor şi claritatea expunerii.

Cu prilejul jubileului de 50 ani al ziarului nostru, mult regretatul dispărut, a scris următorul articol, pe care îl reproducem, ca un omagiu adus memoriei marelui ziarist, care a onorat şi înălţat presa românească:

Cum a colaborat la ziarul „Universul"

— Un articol al lui I. G. Duca —

„Cu prilejul sărbătoriri jubileului de cincizeci de ani al „Universului", ţin să revendic titlul de vechi, dacă nu de cel mai vechi, dintre colaboratorii lui.

Intr'adevăr, statele mele de serviciu la „Universul" datează de acum 34 de ani.

Mi le reamintesc cu emoţiune. Era în 1899. Tatăl meu murise. Ca să-mi pot continua studiile la facultatea de drept din Paris, aveam nevoe — neapărată nevoe — să sporesc mijloacele mai mult decât reduse, pe care mi le punea la dispoziţie familia mea, atât de greu încercată.

Mai de mult mă isbise în deosebi faptul că la acea epocă nu exista în nici unul din ziarele ţării o cronică permanentă consacrată politicei externe. In genere problemele privitoare la politica externă preocupau foarte puţin pe atunci opinia noastră publică. Numai pe ici pe colo şi rar de tot, îţi era dat să citeşti în presa vechiului regat câte un articol asupra vre-unei chestii importante de ordin internaţional.

M'am gândit deci să propun unuia din marile noastre cotidiane, împlinirea acestei lacune prin înfiinţarea unei croici permanente de politică externă.

După recomandaţia unui prieten comun m'am dus la Luigi Cazzavillan, care m'a primit cu bună voinţă, dar mi-a cerut, întru cât nu scrisesem nici un rând în presă până atunci, să îi trimit întâi câteva articole spre a vedea ce valoare au.

Dacă voiu corespunde cerinţelor ziarului, Cazzavillan îmi oferea cinci sau eventual zece lei de fiecare articol.

Fireşte am primit propunerea cu entuziasm şi am plecat de la el plin de speranţe şi de încredere.

Şi astfel din Paris am trimis în Noembrie 1899 „Universului", primul meu articol despre „Chestia Insulelor Samoa", iar peste câteva zile un nou articol despre războiul Anglo-Boer, care tocmai isbucnise.

Vă închipuiţi cu ce febrilă nerăbdare am aşteptat scrisoarea din Bucureşti care trebuia să-mi aducă verdictul direcţiei „Universului" asupra admisibilităţei sau inadmisibilităţe articolelor mele.

Insfârşit răspunsul a venit. Articolele erau găsite la înălţimea aşteptărilor şi Cronica de politică externă, cea dintâi cronică de politică externă din presa română, era înfiinţată.

De atunci şi până la 4 Ianuarie 1914, când am intrat pentru prima oară în guvernul ţării, am scris în fiecare săptămână, fără vacanţă, fără întrerupere, articolul meu.

Mi-a fost dat astfel, cincisprezece ani dearândul, ca sub iniţialele I. G. D. să împărtăşesc cititorilor „Universului" diferitele probleme de politică externă ce s'au perindat în acest răstimp pe scena lumei.

Pentru mine această colaborare în care atât Cazzavillan cât şi succesorii lui mi-au lăsat o desăvârşită libertate de apreciere şi au respectat întotdeauna atât credinţele cât şi părerile mele, va rămâne pururea una din cele mai frumoase şi din cele mai duioase amintiri a vieţei mele.

Oficial colaborarea mea la „Universul" a luat sfârşit la un banchet dat la începutul lui Februarie 1914 în care tot personalul „Universului" m'a sărbătorit cu o mişcătoare însufleţire, iar direcţia de atunci mi-a oferit o pană de aur, pe care o păstrez şi astăzi printre obiectele ce-mi sunt scumpe.

Dar despărţirea reală nu a avut loc nici până azi. Dacă nu mai sunt un colaborator oficial al „Universului", sunt în chip permanent, un fel de colaborator indirect al său, fiindcă el publică neincetat şi cu o deosebită bună voinţă, interviewurile, conferinţele, articolele şi cuvântările mele.

In sfârşit am rămas şi sunt prietenul statornic al „Universului", fiindcă acest ziar este apărătorul neînfrânt al tuturor intereselor naţionale, este propovăduitor hotărît al dreptăţii, al ideei de ordine, al iniţiativelor culturale, a tot ce poate înălţa sufletul înăuntru şi prestigiul ţărei în afară.

Fie îngăduit aşa dar vechiului, celui mai vechi dintre colaboratorii „Universului", să îi ureze şi pe viitor, sub conducerea bunului român Stelian Popescu, izbândă în opera rodnică pe care o îndeplineşte de atâţia ani, pentru binele şi consolidarea ţării".

I. G. DUCA

Moartea tragică a fostului prim-ministru şi colaborator al nostru, Ion Duca, ne-a îndurerat profund, căci a dispărut, în vremurile cele mai grele, din mijlocul nostru, un om de bine, un spirit luminat, un mare patriot şi un încercat bărbat de stat.

O cuvântare-program

— Ce a spus naţiunii român Ion G. Duca, în seara de 14 Noembrie a. c, când a fost numit preşedinte al consiliului —

Iată cuvântarea pe care a pronunţat-o, fostul prim-ministru, Ion G. Duca, în seara de 14 Noembrie a. c., după ce depusese jurământul şi se constituise guvernul prezidat de el, la radio, — cuvântare ce rezumă programul său de înfăptuiri şi crezul său politic:

„In clipa în care venim la cârma Statului prin încrederea M. S. Regelui, ţin să mă adresez ţării, care în toate împrejurările hotărătoare şi-a pus nădejdea în partidul naţional-liberal.

„Vremurile sunt deosebit de grele. O criză financiară, o criză economică, o criză de autoritate şi o criză morală scudue astăzi ţara din temelii. Munca pe care suntem chemaţi să o înfăptuim este deci o muncă din cele mai anevoioase, dar totodată şi o muncă înălţătoare, de refacere naţională şi de definitivă consolidare a patriei întregite. Pornim la această muncă cu toată însufleţirea, cu tot patriotismul şi cu toată încrederea în forţele vii ale poporului român.

„Programul nostru în ceeace priveşte politica internă, ţara îl cunoaşte. L-am adus la cunoştinţa obştească, în toate amănunţele lui, acum câteva săptămâni abea. Ne vom strădui să-l îndeplinim.

„Iar în ceeace priveşte politica externă, vom continua politica inspirată de interesele permanente ale României şi care a fosurmată cu statornicie dela răsăriu încoace. Dealtmintieri, prenţa în guvern a d-lui Titulescu este întru aceasta cea mabună dovadă şi cea mai stăcită chezăşie.

„Iţă de greutăţile sarcinei, cere ţării încredere şi sprijin.

„Încredere să aibă în partidul care ştiut să-şi lege numele de cele mai de seamă şi cele mai glorase înfăptuiri ale istoriei noastre contimporane. Am înşela însă ţara dacă am spune că numroasele şi adâncile răni de cari suferim se pot vindeca de la o i la alta.

„Sprijin, — fiindcă opera de refacere şi de consolidare naţională ce stă în faţa noastră nu pate fi îndeplinită numai de acia cari sunt la cârma Statului, ca cere concursul tuturor cetăţenilor conştienţi şi al tuturor unilor români.

„Mă adresez, deci, naţiunii întregi ca pe toate tărâmurile fiecare în cercul lui de activitate şi sprijine, într'un gând de înalt patriotism, străvintele noastre, cari pururea vor purta pecetea cinstei şi a grijei binelui obştesc.

„Printr'o supremă sforţare naţională, cu toţi laolaltă, să refacem în aceste vremuri turburi o Românie puternică, aşa cum au visat-o aceia cari s'au jertfit pentru înfăptuirea şi pentru întregirea ei".

ANUL FEROVIAR

Nouile tarife de mărfuri şi călători. — Statutul. — Asistenţa personalului

Anul 1933 feroviar a fost în deosebi însemnat prin aplicarea nouilor tarife de călători şi mărfuri, prin intocmirea statutului personalului c. f. r. şi regulamentul lucrătorilor din ateliere, încheierea bilanţului nedeficitar, potolirea mişcărilor muncitoreşti din ateliere, prin satisfacerea unor însemnate doleanţe, pensionarea în condiţii omeneşti a lucrătorilor şi o bogată asistenţă socială.

NOUILE TARIFE

D. inginer Cezar Mereuţă, noul director general c. f. r., a subliniat, în declaraţiile făcute presei, că va stimula un cât mai accentuat spirit comercial, în sensul ca administraţia, prin agenţii ei, să trateze publicul călător şi transportator cu alte metode decât anchiloza biurocratismului ruginit, înţelegându-se că regia c. f. r. este un imens aparat de cărăuşie, care trebue să adopte toate mijloacele moderne comerciale pentru atragerea clienţilor şi prin simplificarea formalităţilor împovărătoare şi costisitoare.

Rămâne de văzut cum vor fi traduse în fapt aceste intenţii, cari, dacă s'ar realiza pe deplin, ar aduce numai avantajii atât instituţiei, cât şi marelui public.

In ce priveşte tariful de călători, reducerile iniţiale faţă de vechiul tarif sunt neînsemnate şi credem că regia c. f. r. trebue să reflecteze la noui reduceri, spre a atrage clientela şi a putea lupta cu concurenţa autobuzelor.

In deosebi reducerile de sezon, de turism şi diferite împrejurări trebue să fie, pe viitor, inspirate de o largheţă cât mai mare şi de suprimarea tuturor condiţiilor inacceptabile de până acum, cari însemnau, pur şi simplu, o anihilare a modestelor reduceri ce se făceau.

Tariful de mărfuri a fost redus foarte puţin şi socotim că este numai o etapă în dorinţa de a armoniza interesele administraţiei cu ale economiei naţionale.

Comerţul, industria şi agricultura nu mai poate suporta tarife ridicate, cu totul exagerate faţă de valoarea mercantilă a produselor.

Pentru a se putea realiza noui reduceri tarifare, regia c. f. r. trebue să realizeze o raţionalizare cât mai eficace a exploatării, obţinând un preţ de regie cât mai redus faţă de unitatea tonă kilometrică.

STATUTUL ŞI REGULAMENTUL

Intocmirea statutului, care reglementează drepturile şi îndatoririle personalului, a fost bine primită de massa ceferistă. S'au adus totuş serioase obiecţiuni, arătându-se că el este susceptibil de multiple modificări. A fost considerat însă ca un început bun, care, oricâte lipsuri ar avea, e cu toate acestea un început de garanţie a personalului care îşi vede reglementată întreaga lui carieră ceferistă.

Acelaş lucru se poate spune şi despre regulamentul lucrătorilor.

BILANŢUL C. F. R.

Am tratat, la timp, despre bilanţul încheiat la 31 Martie 1933, pentru anul 1932 până la 31 Martie 1933.

Bilanţul arată ordinea care s'a pus în administraţie, prin noua organizare a direcţiei financiare şi bunele rezultate obţinute de instituţie prin raţionalizarea treptată a exploatării.

PROBLEMA MUNCITOREASCA

Lucrătorii din atelierele c. f. r. obţinuseră, încă dela începutul anului, o serie de puncte principale din memoriul doleanţelor lor.

Ascultând însă de câţiva instigatori, o parte din lucrătorii atelierelor Griviţa s'au dedat la cunoscutele turburări de acum aproape un an, care au costat viaţa câtorva şi întemnţarea altora.

Spiritele s'au potolit, muncitorii înţelegând că regia c. f. r., deşi nu are de lucru pentru toţi, face însemnate sacrificii materiale ca să-i menţină în serviciu. Iar dacă salariile lor nu sunt destul de mari, în schimb lucrătorii ceferişti au faţă de muncitorii particulari o situaţie privilegiată, având o siguranţă în serviciu şi [illegible] avantaje, precum [illegible] cuinţă, şcoli, spitale, policlinici, [illegible]utoare, etc. acordate de C[illegible] muncii c. f. r.

Pensiile pe cari le [illegible]mesc azi lucrătorii la Casa [illegible]uncii c. f. r. sunt invidiate [illegible] de funcţionari, prin regul[illegible]tatea cu cari le primesc în primele zile ale lunii şi prin sporurile acordate, mai mari ca la Casa generală de pensiuni.

ASISTENŢA MEDICALA ŞI SOCIALA

La cele 5 policlinici: Bucureşti, Cluj, Iaşi, Timişoara şi Galaţi şi cele 2 spitale din Simeria şi Paşcani ale Casei muncii s'au dat consultaţii la 250 mii ceferişti şi membri de familie, necesitând cheltueli de aproape 4 milioane lei.

Costul medicamentelor necesare depozitului central, care a alimentat policlinicile şi circumscripţiile medicale c. f. r., însumează aproape 7 mil. lei.

Bolnavii c. f. r., activi sau pensionari, internaţi în contul Casei autonome c. f. r., în diverse spitale de stat sau particulare din ţară au necesitat cheltueli cari s'au ridicat la aproape 15 mil. lei.

Pentru îngrijirea personalului atins de tuberculoză Casa muncii a cheltuit alte 15 mil. lei.

Pentru accidentaţi şi cumpărarea de aparate ortopedice sau bandaje s'a cheltuit circa 1 mil. lei.

Ajutoare băneşti pentru căutarea sănătăţii, medicamente speciale, ape minerale, ajutoare dentare s'a cheltuit peste 1 mil. lei.

Pentru colonifile în staţiile balneare şi climaterice s'a cheltuit 2 mil. lei.

S'a creiat anul acesta maternitatea „Regina Elisabeta", care este un model de spital.

Spitalul Wetting funcţionează de asemeni în Bucureşti, în condiţiile cele mai moderne.

Casa muncii c. f. r. mai îngrijeşte 250 copii orfani la orfelinatul Predeal, 240 la Burdujeni, etc.

Opera de asistenţă va fi şi mai completă în anul viitor, în urma noilor dispoziţii luate de direcţia generală a Casei muncii, care a aprobat raportul de noi prevederi al direcţiei medicale de pe lângă această instituţie.

LUCRARI TEHNICE

Tot pentru opera de asistenţă medicală şi socială, precum pavilicane pentru locuinţele personalului, şcoli, căminuri, spitale, etc., în cursul anului acesta s'a încheiat socotelile construcţiilor din anul 1932 la suma de 50 mil. lei. In anul 1933 s'a construit o aripă a liceului Aurel Vlaicu, Maternitatea „Regina Elisabeta", s'au întocmit planurile pentru un imens blokhaus pentru lucrători în b-dul Basarab şi au continuat lucrările pavilionului de sport şi şezători culturale din Bucureşti.

ASISTENŢA CULTURALA

Peste 6000 copii de ceferişti sunt îngrijiţi, ocrotiţi şi instruiţi în cele 31 şcoale înfiinţate în centrele importante ceferiste şi întreţinute de Casa autonomă pentru ajutorarea şi ocrotirea personalului c. f. r., (Casa muncii).

In orfelinatul din Burdujeni, fiicele de ceferişti, orfane, sunt îngrijite şi instruite dela vârsta de 7 ani până la 18 ani, în şcoala primară şi profesională.

Pentru perfecţionare, aceste eleve trec în atelierele de pe lângă căminul de fete din Oţinău, tot al Casei Muncii, unde după 3 ani de practică (croitorie, lengerie şi ţesătorie) primesc dela ministerul muncii brevetul de maestră, putând profesa ca maestre sau deschide ateliere pe cont propriu.

In timpul acestor 3 ani, practicantele primesc 50 la sută din beneficiul netto al comenzilor ce efectuează.

Orfelinatul din Predeal, pe lângă şcoala primară cu 7 clase, are ateliere de tâmplărie, cismărie, croitorie, ferărie, etc.

Activitatea celor 31 şcoale ale Casei Muncii (primare, profesionale, orfelinate, gimnazii, licee), a fost apreciată de ministerul instrucţiei, cu prilejul expoziţiei din vara trecută în Bucureşti, dela şcoala primară „Voevodul Mihai" din calea Griviţei.

.... CEI CARI N'AU DEPUS JURAMANTUL

Legea Boilă din 20 August 1929 a dat un termen de 6 luni pentru cei cari nu depuseseră jurământul de credinţă faţă de statul român să îndeplinească această formă, spre a intra în drepturi. Se ştie cu ce sume fantastice a fost statul păgubit şi câţi profitori au devenit milionari peste noapte.

In această categorie intrau vre-o 400 lucrători dela căile ferate maghiare, a căror pensie pe trecut şi viitor urma să le fie acordată de Casa de ajutor de pe lângă Casa Muncii c. f. r.

După calculele cele mai modeste, urma să se plătească acestor streini, cari refuzaseră jurământul de credinţă, pentru intervalul dela 1 Oct. 1920 până la 31 Dec. 1930 vre-o 10 milioane lei, iar dela 1 Ian. 1930 până la 1 Ian. 1934, interval în care pensiile au fost sporite, alte 30 mil. lei; în total deci 40 milioane lei.

Consiliul de avocaţi c. f. r. dăduse avizul, în conformitate cu legea, Şeful serviciului pensiilor, d. Deldebio — e bine să se ştie numele său — de acord cu directorul general al instituţiei, d. Henry Vogtberg, au găsit că nu este cazul să se plătească aceste 40 milioane lei, cu toate intervenţiile profitorilor, samsari cu înaltă situaţie, cari au rămas astfel fără comisioanele ce le aşteptau dela noii pensionari ai Casei muncii.

IMPRUMUTURILE PERSONALULUI

Pentru a se veni în ajutorul ceferiştilor, prin acordarea de împrumuturi pe termen lung şi dobândă mică, s'a creat Casa de credit, pe lângă Casa autonomă. Rezultatele ei frumoase le-am relevat acum 2 săptămâni în ziarul nostru. S'au acordat 700 mil. lei la 73.793 membri.

COSTIN FULGA

Ce va aduce 1934

— Prezicerile unui renumit astrolog american —

Acum, în clipa când 1933 îşi dă sufletul, astrologii, ghicitorii, cristalomanţii şi prezicătorii de toate categoriile îşi dau osteneala să vadă cum va fi 1934. Din teancul de preziceri pe care-l avem pe birou, alegem pe acele ale astrologului american W. Lee, un maestru în această ramură. Trebue să spunem că W. Lee este prezicătorul „oficial" al oamenilor de bursă din Walstreet şi e „astrologul de casă" a numeroşi magnaţi ai finanţelor americane.

Anul care începe astăzi va aduce o liniştire în toată lumea, care va ieşi încet dar sigur din haosul în care s'a sbătut în 1933.

Nu va fi război nici între Franţa şi Germania, nici între Rusia şi Japonia. Va surveni o împăcare între aceste ţări, mijlocită de concesiuni reciproce. In America se vor produce oarecare schimbări care nu vor fi fără influenţă asupra restului lumii. La vară se va produce stabilizarea dolarului şi anume la o treime din valoarea sa anterioară. Până atunci, bursele din America şi din Europa vor cunoaşte câteva zile negre: America în prima săptămână a lui Mai, iar Europa în ultima săptămână a aceleiaşi luni. Statele-Unite vor cunoaşte o cascadă a averilor. Miliardarii americani vor dispare până la sfârşitul lui 1934.

In 1934 se va înregistra moartea a trei personalităţi internaţionale. Şeful unui stat din Europa centrală nu va mai ajunge sfârşitul anului. Cel mai popular multimilionar american va muri. A treia moarte va fi o pierdere pentru Anglia care va rămâne fără cel mai capabil om politic al ei.

Cronica criminală va fi bogată în 1934. La Chicago, o bandă de gangsteri va da o lovitură monstră, cum nu s'a mai văzut pe pământul Americii. O mare bancă va fi aruncată în aer cu tot avutul ei. In Franţa se va descoperi pe la mijlocul anului un assasin care va lăsa cu mult în umbră pe Landru. In Germania se vor înregistra în anul acesta mai multe executii capitale decât în tot timpul dela sfârşitul războiului şi până acum.

In toamna anului 1934 Japonia va fi îndoliată de o catastrofă naturală care va găsi răsunet pe întreg globul. Erupţia unui vulcan va nimici mii de vieţi omenesti ca şi erupţia de tristă amintire a lui Krakatao. Coasta atlantică a Franţei va fi bântuită de două ori de cicloane catastrofale. In Australia va cădea un meteorit. Panica produsă de căderea acestui meteorit va fi grozavă. Târziu toamna, în Europa centrală va isbucni o epidemie cu multe victime.

Toate profeţiile de mai sus v'ar putea face să credeţi că Lee nu vede decât nenorociri. Astrologul vede însă în 1934 şi lucruri îmbucurătoare. Ruşii vor realiza un nou sbor în stratosferă care-i va duce până la înălţimea record de 50.000 metri. Acest record va fi bătut însă de americani înainte de sfârşitul lui 1934. Pe tărâmul cuceririlor tehnice, Franţa va ocupa primul loc; pe pământul ei se va găsi soluţia problemei transformării razelor solare în electricitate. In America se va descoperi o substanţă care să înlocuiască cu succes cărbunele şi petrolul.

In sfârşit, cea mai mare descoperire medicală a anului ce vine este rezervată unui austriac: înainte de sfârşitul lui 1934, un medic vienez va găsi veritabilul remediu al cancerului.